

**Střední pedagogická škola, gymnázium a vyšší odborná škola Karlovy Vary
příspěvková organizace**

Lidická 455/40, 360 01 Karlovy Vary, tel.: +420 354 224 811

e-mail: info@pedgym-kv.cz, stránky: www.pedgym-kv.cz

Absolventská práce

Obsah

Obsah.....	2
1 Absolventská práce	3
1.1 Význam absolventské práce	3
1.2 Téma absolventské práce	3
1.3 Vedoucí absolventské práce	3
1.4 Zadání absolventské práce	4
2 Úprava absolventské práce.....	4
2.1 Formální úprava práce.....	4
2.2 Formální úprava stránek.....	5
2.3 Členění textu	6
2.4 Citace.....	8
2.4.1 Poznámka pod čarou.....	8
2.4.2 Harvardský systém.....	8
2.4.3 Další příklady citování odborných zdrojů	9
3 Struktura a náležitosti práce	11
3.1 Struktura práce	11
3.2 Náležitosti práce.....	11
3.2.1 Vazba a desky	11
3.2.2 Titulní list	12
3.2.3 Abstrakt.....	12
3.2.4 Prohlášení	13
3.2.5 Poděkování	13
3.2.6 Obsah	13
3.2.7 Úvod	13
3.2.8 Teoretická část.....	14
3.2.9 Praktická část.....	14
3.2.10 Závěr.....	17
3.2.11 Seznam použitých zdrojů.....	17
3.2.12 Klíčová slova	17
3.2.13 Přílohy	18
3.3 Chronologické seřazení kapitol absolventské práce	18
4 Obhajoba absolventské práce	19
4.1 Vlastní obhajoba.....	19
4.2 Prezentace absolventské práce	20
5 Seznam použitých zdrojů	21

1 Absolventská práce

1.1 Význam absolventské práce

Absolventskou prací, která se obhazuje v závěru studia, student prokazuje celkovou odbornost a určitou vědeckou úroveň práce. Každá absolventská práce by měla prokázat schopnost studenta dobře se orientovat v odborných zdrojích ke zvolenému tématu, jeho odbornou úroveň a připravenost pro vlastní praktickou činnost. V absolventské práci by se měly projevit všechny dosavadní zkušenosti studenta, jeho znalosti, dovednosti, schopnost pracovat s dostupnými zdroji (včetně cizojazyčné literatury), schopnost formulovat problémy, připravit a zrealizovat výzkum. Zároveň je důležité, aby student zhodnotil přínos zhotovené práce. Ta by měla přinést nové poznatky, závěry. Důležitým momentem je také schopnost prezentace práce. Úspěšná obhajoba práce je nutnou podmínkou zdárného ukončení studia.

1.2 Téma absolventské práce

Témata absolventských prací se zveřejňují v daném termínu. Škola navrhuje témata odpovídající odbornému zaměření studia a jednotlivých pedagogů. Jestliže se však student zabývá určitou problematikou, může navrhnout své vlastní téma absolventské práce a téma včetně metodiky konzultovat se zvoleným vedoucím práce. Téma práce se může v průběhu jejího psaní ještě upřesnit či specifikovat. Ve zdůvodněných případech lze požádat ředitele školy o změnu tématu absolventské práce.

1.3 Vedoucí absolventské práce

Vedoucím práce se stává ten, kdo téma vypsál. V případě tématu vlastního požádá student o vedení některého z pedagogů školy. Vedoucího práce schvaluje ředitel školy. Ve zdůvodněných případech lze požádat ředitele školy o změnu vedoucího absolventské práce.

Vedoucí práce je odpovědný za formulaci názvu práce a její strukturu. Odborně řídí a průběžně kontroluje práci studenta. Vedoucí probírá se studentem zejména koncepční otázky a obtížnější partie a vede ho k soustavné, samostatné práci. Vedoucí pomáhá

studentovi sestavit harmonogram práce, upřesňuje odborné prameny, volbu metod a jejich zpracování jak v rámci teoretické, tak empirické části.

Vedoucí práce může také povolit úpravy v zaměření práce v souvislosti s vážnými změnami, které nastaly v průběhu jejího zpracování. Vlastní zpracování je záležitostí studenta, vedoucí práce ji jen řídí z hlediska celkové koncepce a metodologických postupů, upozorňuje studenta na nesprávnosti, na možnosti použití dalších odborných zdrojů (literatury), pomáhá případně stanovit hypotézy či výzkumné otázky. Radí v teoretických a odborných otázkách, posuzuje některé zpracované části práce, kontroluje průběžné plnění úkolů podle plánu.

Navazovat a udržovat kontakt s vedoucím práce, tzn. účast na pravidelných konzultacích, je povinností studenta.

1.4 Zadání absolventské práce

Zadání se provádí písemně na předepsaném formuláři „*Zadání absolventské práce*“, který studenti obdrží od třídního učitele, případně je dostupný na webových stránkách školy.

2 Úprava absolventské práce

Formální i obsahová úprava práce dle těchto pokynů je závazná pro všechny studenty. Je samozřejmostí, že absolventská práce bude bez jazykových chyb.

2.1 Formální úprava práce

Absolventská práce se odevzdává v daném termínu v jednom exempláři pevně svázaném v knihařství s kapsou na CD (pro archiv školy), dvakrát v kroužkové vazbě (pro vedoucího práce a pro oponenta) a jedenkrát v elektronické podobě na CD (umístěno v kapse svázaného exempláře pro archiv školy). Na CD bude uložena práce ve formátu PDF a DOC/DOCX.

Formální náležitosti absolventské práce jsou následující:

- pro psaní absolventské práce se používá normalizovaného formátu papíru o velikosti A4;
- v celém textu je nutné zachovat jednotnou grafickou úpravu;
- píše se a zároveň tiskne jen po jedné straně papíru;
- student píše absolventskou práci na počítači v MS Word (grafy v MS Excel).
- pro citování použitých zdrojů student volí jeden ze tří možných způsobů definovaných dle citační normy ISO 690:2014 a tento způsob dodržuje v celé práci spolu s náležitostmi, které se k danému způsobu citování váží.

2.2 Formální úprava stránek

Formální úprava stránek se řídí následujícími pokyny:

- na jednu stránku A4 se píše 30 řádků, na jeden řádek 60 úhozů (1800 znaků na stránku), přičemž za znaky se počítají i mezery mezi slovy a za řádky;
- okraje stránek: horní okraj 25 mm, levý okraj 35 mm, pravý okraj 25 mm, dolní okraj 25 mm;
- pro zvýšení přehlednosti se první řádek každého odstavce odráží od levé svislice textu tabulátorem;
- text práce je zarovnán oboustranně, tzv. do bloku;
- řádkování by mělo být v dokumentu jednotné - řádkování 1,5;
- práci vždy píšeme patkovým písmem: Times New Roman;
- úprava a umístění nadpisů musí být v celém textu stejné;
- velikost písma v textovém editoru se doporučuje používat 12 bodů. Písma vyšších bodů jsou určena pouze pro nadpisy a u názvu práce, kdy se použije velikost 14. Poznámky pod čarou bývají obvykle o velikosti 8 bodů;

<u>Příklad:</u>	Teoretická část	- 14 bodů, tučně
	1 Mentální anorexie	- 14 bodů, tučně
	1.1 Příčiny mentální anorexie	- 12 bodů, tučně, kurzíva
	1.2 Intervence	- 12 bodů, tučně, kurzíva
	2 Mentální bulimie	- 14 bodů, tučně
	2.1 Příčiny mentální bulimie	- 12 bodů, tučně, kurzíva
	2.2 Intervence	- 12 bodů, tučně kurzíva

- slova v nadpisech se nikdy nedělí, zároveň se nemá rozdělovat akademický titul a příjmení, zkrácené jméno a příjmení, číslice a název počítaného předmětu nebo jeho značka či jednotka;
- číslování stránek se umísťuje dole uprostřed. První stránka práce nebo první list se obvykle nečíslovají, u absolventských prací se začíná číslovat až stránka, na které je uveden OBSAH, a to číslem 5, používají se arabské číslice.

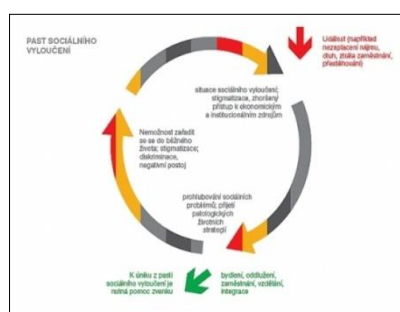
2.3 Členění textu

Text absolventské práce se člení do kapitol, oddílů, odstavců následovně:

- mezi názvem kapitoly a předcházejícím textem se většinou vynechá alespoň jeden prázdný řádek. Jeden prázdný řádek se také vynechá mezi názvem kapitoly a následujícím textem; to však neplatí u třímístně číslovaných kapitol, kde mezi názvem kapitoly a následujícím textem není řádek vynechán.
- číslování kapitol značíme arabskými číslicemi, přičemž se začíná od jedničky. Nyní se dává přednost desetinnému třídění. Tečka za posledním číslem v názvu kapitoly a za názvem kapitoly se nedělá;
- nová kapitola (ozn. 1, 2, 3, ...) začíná na nové straně. Mezi číslem kapitoly (subkapitoly) a jejím názvem jsou 2 mezery
- obsah se v absolventské práci zařazuje na začátek. Každá položka obsahu by se měla vejít na jeden řádek. Čísla stránek v obsahu se obvykle zarovnávají k pravému kraji stránky, nezáleží na tom, zda prostor mezi textem a číslem stránky bude vytečkován či ponechán prázdný;
- zdůrazňování částí textu může autor provést několika způsoby. K vyznačování jednotlivých slov v textu se nikdy nepoužívá jiný typ písma než Times New Roman. Nejobvyklejším zvýrazněním textu je kurzíva, má-li vyznačovaný text více upoutat, používá se tučné písmo.
- Interpunkce: interpunkční znaménka (tečka, čárka, dvojtečka...) se připojují těsně za předcházející slovo bez mezery. Za interpunkčním znaménkem následuje mezera. Pokud jsou 2 interpunkční znaménka za sebou, mezera se píše až za druhým z nich (např.: studenti);
- Závorky, uvozovky, lomítka se připojují bez mezer

- Pomlčka: před i za pomlčkou je mezera (22. – 23. září). Spojovník se připojuje bez mezery (Praha-východ, máte-li aj.).
- Tituly před jménem se píší bez čárky (Mgr. Jan Novák, Ing. Jana Nováková), za jménem se oddělují čárkou (Petra Malá, DiS.);
- obrázek zařazený v textu musí mít svoje pořadové číslo a popisný text. Popis obrázku začíná slovem **Obrázek** (velké počáteční písmeno), případně **Obr.**, dále následuje **pořadové číslo, pomlčka a popisný text** (s velkým počátečním písmenem). Na konci popisného textu se nepíše tečka. Text popisu obrázku se zarovnává na střed pod obrázek. Obrázky číslováme průběžně v celém textu.
- K obrázku je vždy třeba uvést zdroj, ze kterého pochází. Tuto informaci uvedeme do závorky za popisek obrázku. U vlastního zdroje uvedeme do závorky např. (foto autor) nebo (archiv autora). Pokud jde o zdroj cizí, uvedeme do závorky zkrácený bibliografický zápis a do soupisu použité literatury na konci práce kompletní bibliografický zápis citace ke zdroji tak, aby bylo zřejmé, že tyto dva údaje k sobě patří.

Příklad obrázku:

Obrázek 1 – Past sociálního vyloučení (Agentura pro sociální začleňování)

Bibliografický zápis v seznamu použitých zdrojů:

Past sociálního vyloučení. Co je sociální vyloučení. *Agentura pro sociální začleňování* [online] c2014 [cit. 2014-09-01]. Dostupné z: <http://www.socialni-zaclenovani.cz/co-je-socialni-vyloucení>.

2.4 Citace

Studenti jsou povinni pracovat s odbornou literaturou a tu správně v absolventské práci ocitovat. Neocitovat myšlenky jiných autorů je považováno za plagiátorství. Dle české citační normy ISO 690-2011 lze použít dva druhy citace – formou poznámky pod čarou nebo Harwardským systémem. Student si vybere jeden způsob, který používá v celé práci.

2.4.1 Poznámka pod čarou

Příklad uvedení tohoto způsobu citace:

Slovo „*médium*“ pochází z latiny a znamená prostředek, prostředníka, zprostředkujícího činitele, který něco zprostředkovává, zajišťuje, tedy to, co zprostředkovává někomu nějaké sdělení, tedy médium komunikační.¹ Dalším významným pojmem, který řadíme k médiím, jsou multimédia. Ta vznikají spojením videosignálu, zvuku, fotografie, textu. Patří sem zejména internet a počítačové komunikační sítě.² Média vstupují do soukromého života jedince a vnášejí do něj nebyvalou měrou veřejný rozměr, sdílený s ostatními.³

Seznam použitých zdrojů

1. JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Média a společnost*. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-807-3672-874.
2. VERNER, P., BEZCHLEBOVÁ, M. *Mediální výchova: průřezové téma*. 1. vyd. Albra: SPL - Práce, 2007. 106 s. ISBN 978-807-3610-425.

2.4.2 Harwardský systém

Křivohlavý (2001, s. 245) udává tyto příklady životních hodnot – rodina, manželství, zdraví, láska, práce, víra, hobby.

Tzv. vyšší potřeby se objevují až po uspokojení potřeb nižších, za ty považuje základní fyziologické potřeby. „Maslow diferencoval lidské potřeby podle vývojové závislosti a preference naléhavosti jejich uspokojování. Vycházel z toho, že člověk postupně pocítuje tu potřebu, která není uspokojena, počínaje od potřeb primárních. Teprve když dojde k uspokojení potřeby (alespoň částečně), začne si člověk uvědomovat potřebu vyšší a po jejím uspokojení ještě vyšší.“ (Tajanovská, 2011, s. 209-210)

¹ JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Média a společnost*. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-807-3672-874. s. 16.

² VERNER, P., BEZCHLEBOVÁ, M. *Mediální výchova: průřezové téma*. 1. vyd. Albra: SPL - Práce, 2007. 106 s. ISBN 978-807-3610-425. s. 7.

³ JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *tamtéž*, s. 11.

Vágnerová (2000) popisuje, že pro stáří je typický pokles sexuální aktivity, senioři nevyhledávají změny, nemají silné potřeby učení a stimulace, naopak ve stáří sílí potřeba jistoty a stability.

Bibliografické citace

KŘIVOHLAVÝ, Jaro, 2001. *Psychologie zdraví*, Praha: Portál. 280 s. ISBN 80-7178-551-2.

TAJANOVSKÁ, Andrea, 2011. *Lidské potřeby a jejich naplňování* in: *Individuální plánování a role klíčového pracovníka v sociálních službách*. 1. vydání. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. s. 272. ISBN 978-80-904668-1-4.

VÁGNEROVÁ, Marie, 2000. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. 1. vydání. Praha: Portál. 522 s. ISBN 80-717-8308-0.

2.4.3 Další příklady citování odborných zdrojů

Monografie:

ILOWIECKI, M., ŽANTOVSKÝ, P. *Manipulace v médiích*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2008. 120 s. ISBN 978-80-86723-50-1.

MÍČIENKA, M., JIRÁK, J. *Rozumět médiím: základy mediální výchovy pro učitele*. 1. vyd. Praha: Partners Czech, 2006. 218 s. ISBN 80-239-6762-2.

MUSIL, J. *Elektronická média v informační společnosti*. Praha: Votobia, 2003, 261 s. ISBN 80-722-0157-3.

NONDEK, L., ŘENČOVÁ, L. *Internet a jeho komerční využití*. Praha: Grada, 2000. 117 s. Manažer. ISBN 80-716-9933-0.

MATOUŠEK, Oldřich, KOLÁČKOVÁ, Jana, KODYMOVÁ, Pavla. *Sociální práce v praxi: specifikum různých cílových skupin a práce s nimi*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 351 s. ISBN 80-736-7002-X.

Internet:

Kodex reklamy: *RPR rada pro reklamu*. [online]. 2005. [cit. 2013-01-15]. Dostupné z: http://www.rpr.cz/cz/dokumenty_rpr.php.

VYHNÁLEK, Jan. Vliv násilí v médiích na vývoj dětí: *Každodeník o dětech a rodičích*. [online]. 2005. [cit. 2013-01-15]. Dostupné z: <http://www.rodina.cz/clanek4514.htm>.

HALAMKOVÁ, Jana, 2008. *Sociální izolace klientů Domovů pro seniory* [online]. Diplomová práce. Masarykova univerzita Brno. Lékařská fakulta. Vedoucí práce Doc. MUDr. Pavel Weber. [cit. 2011-09-01]. Dostupné z: <http://is.muni.cz/th/142527/lfb/>.

Sborník:

KLÍMA, P. *Čím a jak se odlišují nízkoprahové služby od standardních?* In JEDLIČKA, R. et al. *Děti a mládež v obtížných životních situacích*. Praha: Themis, 2004, 245 str. ISBN 80-7312-038-0.

3 Struktura a náležitosti práce

3.1 Struktura práce

Požadovaný počet stran absolventské práce je minimálně 30 – 40 a maximálně 60 normostran (bez příloh), přičemž teoretická a praktická část by měly být vyvážené. Nikdy by neměla výrazně převažovat teoretická část. Rozsah práce závisí na oboru a tématu.

3.2 Náležitosti práce

3.2.1 Vazba a desky

Vazba a desky zahrnují základní identifikaci práce:

- nahoře název a sídlo školy, uprostřed druh práce, v levém dolním rohu rok odevzdání práce a v pravém dolním rohu jméno a příjmení autora;
- barva desek není předepsána;
- barva písma je závislá na vkusu a výběru autora;
- po deskách následuje prázdný list, který je součástí vazby.

Střední pedagogická škola, gymnázium a vyšší odborná škola Karlovy Vary příspěvková organizace	
ABSOLVENTSKÁ PRÁCE	
2018	Jméno autora

Vzor desek absolventské práce

3.2.2 Titulní list

Uspořádání textu téměř odpovídá obálce práce. Obsahuje název a sídlo školy, studijní obor a jeho kód, označení druhu práce, název práce, jméno a příjmení autora včetně titulů, jméno a příjmení vedoucího práce včetně titulů, datum odevzdání práce (podle harmonogramu výuky). Tato stránka je nečíslovaná.

<p style="text-align: center;">Střední pedagogická škola, gymnázium a vyšší odborná škola Karlovy Vary příspěvková organizace Vyšší odborná škola</p> <p style="text-align: center;">ABSOLVENTSKÁ PRÁCE</p> <p style="text-align: center;">Formy pomoci jedincům s poruchami příjmu potravy</p> <p>Zpracoval/a: Jana Nováková Studijní obor: Sociální pedagogika Vedoucí práce: Mgr. Eva Bosáková Karlovy Vary 28. dubna 2018</p>

Vzor titulního listu absolventské práce

3.2.3 Abstrakt

Obsahuje název práce a krátkou anotaci práce v cizím i českém jazyce (každý cca ½ jedné A4). Korektura překladu do cizího jazyka má vliv na celkové hodnocení práce. Student píše abstrakt v jazyce, z kterého bude konat ústní absolventskou zkoušku. Abstrakt se nepíše v 1. osobě.

Zde student uvede stručně a krátce popis a obsah práce, shrne zde cíl, záměry práce a téma výzkumu, použité metody či techniky, výsledky a závěry, nové poznatky, které práce přinesla. Abstrakt student vyhotoví v českém i cizím jazyce.

Stránka je nečíslovaná. Formální náležitosti abstraktu odpovídají celkovému stylu práce.

3.2.4 Prohlášení

Uvádí se na samostatnou stránku, ve spodní polovině stránky a to bez nadpisu „Prohlášení“. Jde o čestné prohlášení autora, který jej stvrzuje svým podpisem na originálu práce, ale také na všech ostatních kopiích absolventské práce. Vždy musí být uvedeno datum a vlastnoruční podpis (ten musí být i na kopii).

Příklad:

P r o h l a š u j i,

že jsem tuto absolventskou práci vypracoval/a zcela samostatně a veškeré použité zdroje a další podkladové materiály uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Karlovy Vary 30. dubna 2016

vlastnoruční podpis autora

3.2.5 Poděkování

Obvykle studenti zařazují za prohlášení také poděkování. Poděkování není povinné. Uvádí se na samostatnou stránku, ve spodní polovině stránky, bez nadpisu „Poděkování“. Student může poděkovat vedoucímu práce případně dalším osobám např. konzultantům, spolupracovníkům, určitému zařízení aj.

Příklad: Rád/a bych touto cestou poděkovala všem, kteří přispěli ke vzniku této práce, zejména děkuji XXXX za cenné rady, náměty k zamyšlení a celkovou spolupráci.

3.2.6 Obsah

Řadí se vždy před úvod, poskytuje informace o struktuře práce. Je povinným prvkem absolventské práce. Začíná vždy na samostatné stránce a je to **první číslovaná strana**. Jelikož se započítávají první nečíslované strany, začíná obsah stranou číslo 5. Vedle názvů kapitol musí student uvést také skutečná čísla stran.

3.2.7 Úvod

V této části student uvede, proč si téma vybral. Tato kapitola slouží ke stručnému seznámení s problematikou, zdůvodňuje volbu tématu, osobní vztah studenta k problému, poukazuje na aktuálnost řešení, případně přínos práce pro praxi. Po přečtení úvodu by čtenář

měl nabýt dojmu, že je mu jasné, co je obsahem a cílem práce. Úvod je vizitkou studentovy absolventské práce. Délka úvodu práce je cca 1 strana A4. Součástí úvodu může být i motto/nosná myšlenka, kterou lze uvést do pravé horní části stejné strany, na které je úvod.

3.2.8 Teoretická část

Tato kapitola osahuje tzv. teoretický rámec či přehled v dané oblasti. Student by neměl rozsahem této kapitoly přesáhnout polovinu textu.

Teoretická část obsahuje základní informace o dané problematice. Student při jejím psaní čerpá především z odborných zdrojů včetně zahraničních. Student by zde měl prokázat, že pochopil zkoumanou problematiku v širších souvislostech a je schopen kriticky posoudit výsledky uvedené v naší i zahraniční literatuře. Měl by získané poznatky utřídit a vymezit základní pojmy, se kterými bude pracovat.

3.2.9 Praktická část

Praktická část je *výzkumnou částí* absolventské práce. Tato část obvykle obsahuje přesné vymezení cíle práce, formulaci problému a dle typu výzkumu hypotézy či výzkumné otázky. Obsahuje také charakteristiku a popis vzorku (respondentů), popis použitých metod, popis vlastního výzkumu (organizace, podmínky, průběh, případně potíže aj.), vlastní výsledky a vlastní návrhy opatření. Jednotlivé podkapitoly jsou níže popsány.

Cíl práce

Cíl: problém, který má být řešen nebo otázka, která z problému vyplývá a má být zodpovězena. Úkol, který má být splněn, zjištění konkrétních dat. Cíl musí být formulován co nejpřesněji a nejkonkrétněji. Každý cíl musí být definován odděleně. V závěru musí být vyjádřeno, zda bylo stanovených cílů dosaženo.

Hypotéza: podmíněný výrok o vztahu mezi jevy nebo jejich určitými stránkami používaný u kvantitativního výzkumu. Zde má každý cíl svoji pracovní hypotézu.

Výzkumné otázky: U kvalitativního výzkumu se neuvádí hypotézy, ale je nutné stanovit výzkumné otázky, které se zaměřují na jednotlivé části zkoumané problematiky.

Metodika

Zde je definován typ výzkumu, přesný postup, kterým se získávala data a jaké techniky a metody byly pro sběr dat použity. Součástí této kapitoly je popis respondentů, tzn. jaký byl zvolen způsob výběru objektu zkoumání, struktura výběrového souboru (charakteristika respondentů) atd.

Výsledky získaných dat a jejich interpretace

Kapitola Interpretace získaných dat obsahuje získané výsledky. Ty mohou (měly by) uvedeny v tabulkách a grafech včetně slovního popisu a komentáře. Kapitola obsahuje také podrobný popis výsledků i jejich komparaci (porovnání) s jinými odbornými výsledky či názory. Zde může student uvést i problémy, které se vyskytly při řešení dané problematiky. Tato část absolventské práce může obsahovat přímé (zajímavé) výpovědi respondentů.

Pokud student použil pro získání empirických dat kvantitativní výzkum, popíše v této kapitole, zda dostal cíle výzkumu a zda byly stanovené hypotézy vyvrácené či potvrzené. V případě použití kvalitativního výzkumu student také okomentuje naplnění cíle výzkumu i odpovědi na výzkumné otázky.

Tabulky číslujeme průběžně v celé práci, číslo tabulky předchází před názvem, např. **Tabulka 5 – Počet věřících v ČR.** Číslo oddělujeme od názvu pomlčkou. Název se uvádí nad tabulkou a nepíše se za ním tečka. Číslo společně s názvem zarovnááme na střed tabulky. Zdroj je údaj, odkud byla data v tabulce čerpána. Píše se na levou stranu pod tabulku. Pokud se jedná o jiný než vlastní zdroj, uvedeme pod tabulku zkrácený bibliografický zápis a do soupisu použité literatury na konci práce kompletní bibliografický zápis citace ke zdroji tak, aby bylo zřejmé, že tyto dva údaje k sobě patří (viz kap. 1.3). Písmo v tabulce je stejného typu jako základní text, případně o jeden nebo dva body menší. Text se většinou v levém sloupci zarovnává vlevo, v ostatních sloupcích na střed.

Příklad uvádění tabulek:

Tabulka 1 – Rozdělení respondentů dle pohlaví a typu střední školy (v abs. číslech)

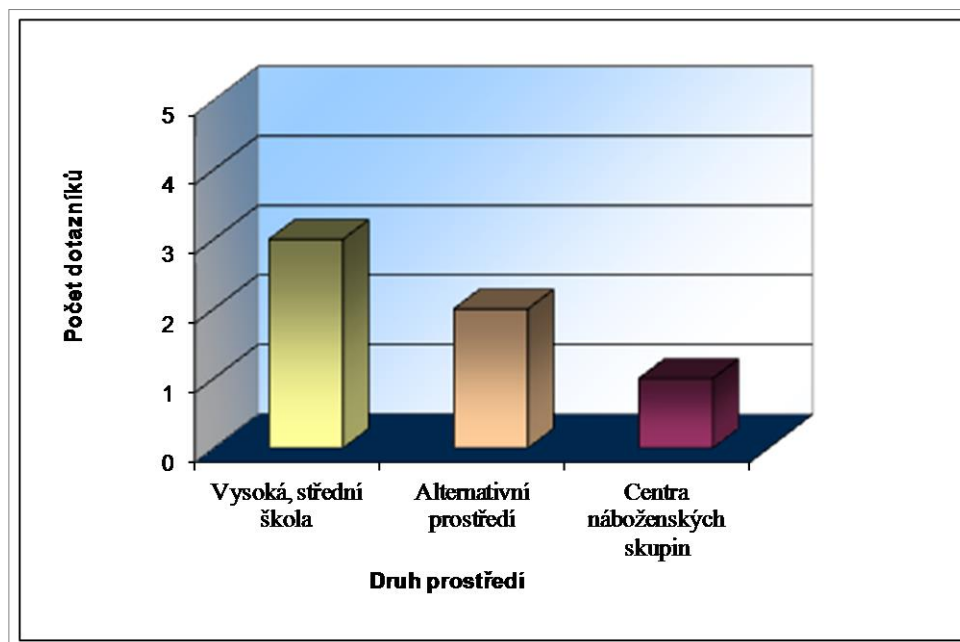
STŘEDNÍ ŠKOLA	ČESKÉ BUDĚJOVICE			ZLÍN		
	počet škol	ženy	muži	počet škol	ženy	muži
Gymnázium	2	27	16	2	29	14
Obchodní akademie	1	26	4	1	23	1
Střední zdrav. škola	1	21	3	1	16	1
Střední odborná škola	1	8	10	1	5	19
Střední průmyslová škola	1	1	13	1	10	11
CELKEM	6	83	46	6	83	46

Zdroj: vlastní výzkum

Graf je tvořen číslem, názvem a zdrojem, případně též podtitulem, poznámkami a vysvětlivkami grafu. Typ grafu volíme v závislosti na charakteristice dat a zamýšleném účelu využití grafu, vždy s důrazem na celkovou výstižnost a přehlednost. Číslo, název

a zdroj dat grafu zapisujeme a formátujeme (u zdroje navíc citujeme) stejným způsobem jako u tabulky.

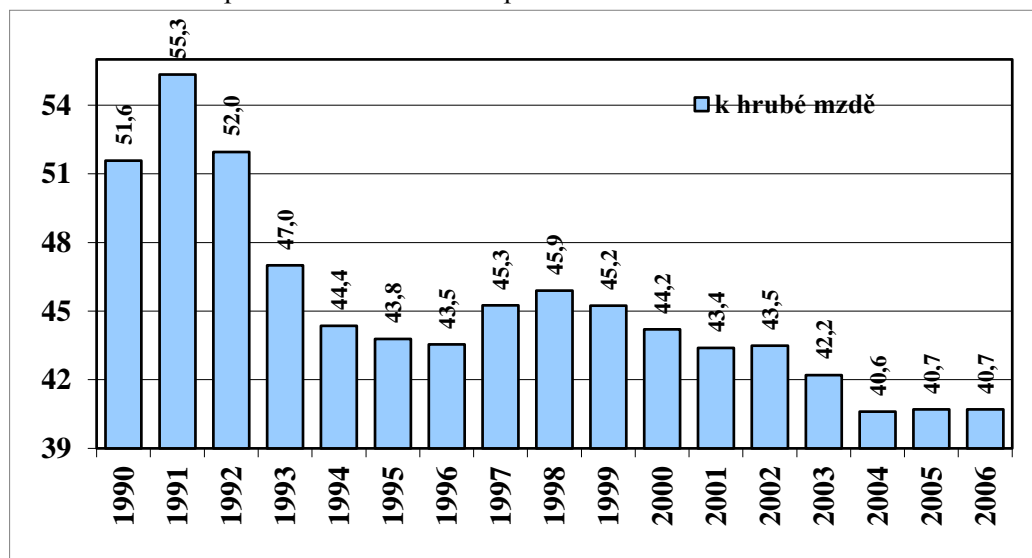
Příklad uvádění grafů:

Graf 1 – Prostor prvního kontaktu s alternativní náboženskou skupinou (v abs. číslech)

Zdroj: vlastní výzkum

Graf 2 – Podíl průměrného důchodu k průměrné mzdě

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí⁴

Také tento graf je nutné uvést do Seznamu použitých zdrojů a ocitovat dle České citační normy.

⁴ Ministerstvo práce a sociálních věcí. Důchodová reforma. 2014

Vlastní opatření

Tato kapitola je důležitou částí absolventské práce, obsahuje vymezení a popis praktických doporučení a návrhů, které by pomohly vyřešit zkoumaný problém. Student vychází jak ze studia odborných zdrojů, tak z dat získaných v rámci výzkumného šetření. Student vypracováním této kapitoly prokazuje praktičnost i využitelnost absolventské práce.

3.2.10 Závěr

Závěr je nově očíslovanou kapitolou, která se začíná psát na novém listě. Závěr obsahuje shrnutí práce a obvykle má rozsah 1 – 3 strany. Student se zde vrací k cílům a pracovním hypotézám, které formuloval na počátku práce a hodnotí, zda se je **podařilo potvrdit či zda je vyvrací**. Pokud byl pro získání empirických dat kvalitativní výzkum, bude tato kapitola obsahovat také zodpovězení výzkumných otázek, které byly stanoveny.

Student zhodnotí, zda bylo dosaženo cíle (cílů). Je vhodné, aby nastínil i další problémy, jejichž řešení by v této práci přesáhlo rámec absolventské práce.

3.2.11 Seznam použitých zdrojů

Seznam se píše na novou stránku a je novou kapitolou v práci. Je to důležitá část absolventské práce. Jednotlivé publikace uvádíme v **abecedním pořadí**. Seznam musí zahrnovat všechny prameny, statě, publikace a další podklady (obrázky, grafy, fotografie apod., a to tehdy, je-li autorem někdo jiný než student), z nichž student čerpal. Seznam musí obsahovat **jen skutečně použité zdroje**. Student zde dokazuje svoji schopnost nalézt významné a zajímavé prameny týkající se vybraného tématu.

Citace je uváděna dle nového vydání České citační normy ČSN ISO 690:2011. Tato norma mění nebo upravuje některá pravidla pro citování použitých zdrojů oproti starším verzím. Student má povinnost se s těmito úpravami seznámit. Student ve své práci použije **minimálně 10 odborných zdrojů**, přičemž je doporučeno, aby byl alespoň jeden v cizím jazyce.

3.2.12 Klíčová slova

Tuto kapitolu student píše na nový list. V této části je uveden výčet klíčových slov, která musí být ocitována a zároveň definována v teoretické části. Klíčová slova řadíme v abecedním pořadí pod sebe. Klíčovým slovem rozumíme i pojem vyjádřený více slovy. Maximálně uvádíme osm klíčových slov.

3.2.13 Přílohy

Kapitola s názvem Přílohy se píše na samostatnou stránku a je poslední číslovanou stranou práce. Kapitola obsahuje seznam příloh, které jsou očíslovány např.:

Příloha 1 – Organizační struktura organizace

Příloha 2 – Seznam poskytovatelů služeb v Karlovarském kraji

Zde může student vkládat obrázky, fotky, použité techniky výzkumu, další informace, které nejsou pro svůj rozsah vhodné zařadit přímo do textu, ale jsou důležité pro zpracovanou práci. Každá příloha musí mít odkaz v textu. Odkazování na přílohy v textu je následující: (viz Příloha č. 1 Dotazník). Také každá příloha musí mít uvedený zdroj (odkud student čerpal). Množství příloh by mělo být úměrné práci.

3.3 Chronologické seřazení kapitol absolventské práce

Vazba a desky

Titulní list

Abstrakt

Prohlášení

Poděkování

Obsah

Úvod

Teoretická část

Praktická část

 Cíl práce

 Metodika

 Výsledky získaných dat

 Vlastní opatření

Závěr

Seznam použitých zdrojů

Klíčová slova

Přílohy

Prázdný list

Desky

4 Obhajoba absolventské práce

Odevzdaná absolventská práce se předkládá k posouzení vedoucímu absolventské práce a oponentovi. Oponentem bývá odborník dané problematiky s vysokoškolským vzděláním, který je schválen ředitelem školy. Vedoucí absolventské práce i oponent vypracovávají posudek absolventské práce. Hodnotitelé se zaměřují především na naplnění stanoveného cíle absolventské práce. Dále hodnotitelé posuzují strukturu práce, vnitřní provázanost práce, logiku postupu, rozsah použité literatury, úroveň odborného jazyka a využitelnost práce v praxi. Nedílnou součástí hodnocení je formální úprava práce, vhodnost použití grafických prostředků, odpovídající uvádění citací a popis grafických objektů. Hodnotitelé nejprve rozhodnou o doporučení absolventské práce k obhajobě a poté je práce klasifikována podle stupnice: výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl/a

Student má právo seznámit se s posudkem vedoucího absolventské práce a oponenta 10 dní před konáním absolventské zkoušky (absolutoria).

4.1 Vlastní obhajoba

Obhajoba absolventské práce je součástí absolventské zkoušky a je nezbytným předpokladem k úspěšnému ukončení studia na vyšší odborné škole. Obhajoba se koná před zkušební komisí absolventských zkušek. Komisi jmenuje ředitel školy. Zkušební komisi je předložena absolventská práce a oba posudky. Obhajoba absolventské práce začíná prezentací studenta, ve které by měl seznámit komisi s tématem absolventské práce, cílem práce, použitou výzkumnou metodou, využitelnost práce v praxi a závěry, ke kterým dospěl. Poté se student vyjadřuje k dotazům a připomínkám vzneseným v posudcích vedoucího absolventské práce a oponenta. Dále student odpovídá na dotazy členů zkušební komise. Celý proces obhajoby trvá 20 min.

Celkové zhodnocení absolventské práce provádí zkušební komise jednak na základě návrhů vedoucího absolventské práce a oponenta a také posouzením schopností studenta obhájit své názory předkládané v práci. Zkušební komise hodnotí výkon studenta klasifikačním stupněm.

4.2 Prezentace absolventské práce

Přípravě prezentace absolventské práce a její obhajobě je třeba věnovat mimořádnou pozornost. Dobře připravenou prezentací může být hodnocení absolventské práce zlepšeno. Naopak špatnou nebo nepřípravenou prezentací může být i dobrá práce posuzována hůře. Při přípravě prezentace je vhodné pečlivě si přečíst hodnotící posudky a připravit si argumenty k reakci na dotazy a připomínky. Na začátku procesu obhajoby absolventské práce je třeba uvést členy zkušební komise do zkoumané problematiky. To znamená seznámit je s tématem absolventské práce, cílem práce, výzkumem, výsledky s důrazem na využitelnost v praxi. Prezentace v programu Power Point by neměla trvat déle než 7 - 10 minut. Při prezentaci pomocí technických prostředků se použije maximálně 10 snímků bez zvukových doprovodů a efektů. Text na snímcích by měl být stručný a heslovitý.

Jak bylo uvedeno, student je seznámen s posudky vedoucího a oponenta předem. Při obhajobě se jen krátce shrnou a uvede se navržené hodnocení. Na hodnocení a otázky vedoucího a oponenta se může student připravit s předstihem.

5 Seznam použitých zdrojů

BIERNÁTOVÁ, O., SKÚPA, J. *Bibliografické odkazy a citace dokumentů dle ČSN ISO 690:2010 platné od 1. dubna 2011* [online]. 2. 9. 2011 [cit. 2011-09-03]. Dostupné z: <http://www.citace.com/soubory/csniso690-interpretace.pdf>

KOZLOVÁ, L., KUBELOVÁ, V. *Jak psát bakalářskou a diplomovou práci*. 1. vydání. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 2009. 55 s. ISBN 978-80-7394-155-0.

MICHALÍK, Petr; ROUB, Zdeněk; VRBÍK, Václav. *Zpracování diplomové a bakalářské práce na počítači*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2005. 67 s. ISBN 80-7082-921-4.

TAUFER, Ivan; KOTYK, Josef; JAVŮREK, Milan. *Jak psát a obhajovat závěrečnou práci bakalářskou, diplomovou, rigorózní, disertační, habilitační*. vyd. první. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009. 40 s. ISBN 978-80-7395-157-3.